

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 28 augusti 1914 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av dels vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen under pensions- och indragningsstaterna, dels ock återremiss av punkt 31:o av utskottets utlåtande nr 9 angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel.

1:o) I punkt 3 under tionde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, i det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, beräkna en minskning med 16,700 kronor och sålunda beräkna anslaget till 253,300 kronor.

*Angående
förslags-
anslaget till
pensionering
av flottans
befäl och
underbefäl
med veder-
likar.*

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 20 juni innevarande år avlåten proposition, nr 229, föreslagit riksdagen att, under förutsättning av bifall till vad i nådig proposition den 20 juni 1914 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. föreslagits i fråga om upptagande under berörda anslag av kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal, minska det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, med 16,700 kronor och sålunda upptaga sistnämnda anslag i riksstaten från och med år 1915 med belopp av 253,300 kronor.

Statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 20 juni 1914 innehåller i ämnet följande yttrande av departementschefen:

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 8 saml. 25 häft. (Nr 28.)

»I statsverkspropositionen av den 14 maj 1914 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, Kungl. Maj:t må komma att till riksdagen avlåta, i det å *ordinarie stat* under tionde huvudtiteln uppförda *förslagsanslaget* till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, beräkna en minskning med 16,700 kronor och sålunda beräkna anslaget till 253,300 kronor.

I nådig proposition angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m., som Kungl. Maj:t förut denna dag beslutit avlåta till riksdagen, hava framlagts förslag till stater för år 1915 för lotsstyrelsen och lotsverket, varvid bland annat föreslagits, att inom sistnämnda anslag under femte huvudtiteln skulle i en pensionsstat upptagas samtliga kostnader för pensionering av personalen vid nämnda styrelse och verk. I den sålunda föreslagna pensionsstaten för år 1915 finnes uppfört ett belopp av 199,000 kronor, avsett till bestridande av kostnader för pensionering genom flottans pensionskassa av nämnda personal. Detta belopp har, såsom jag till statsrådsprotokollet förut denna dag erinrat, uppkommit på det sätt, att till de pensioneringskostnader, som enligt gällande föreskrifter skola drabba lotsverkets medel och som med någon avrundning uppåt beräknats till 135,000 kronor, lagts de belopp å respektive 16,700 kronor och 46,900 kronor, som för lotsstyrelsens och lotsverkets personal under år 1913 tagits i anspråk från de under riksstatens tionde huvudtitel uppförda förslagsanslagen dels till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar och dels till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap.»

På grund härav och med erinran att departementschefen avsåge att senare samma dag göra särskild framställning beträffande nyssnämnda förslagsanslag till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap, hemställde departementschefen om avlåtande till riksdagen av ovanintagna proposition.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har Kungl. Maj:t i särskild proposition nr 228 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. hemställt, bland annat, att kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal måtte upptagas under sistnämnda anslag. Denna Kungl. Maj:ts framställning har bifallits av riksdagen.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen, i anledning av sitt förut fattade beslut att under anslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. upptaga kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal, må minska det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, med 16,700 kronor och sålunda upptaga sistnämnda anslag i riksstaten från och med år 1915 med belopp av 253,300 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har i punkt 17 under tionde huvudtiteln föreslagit riksdagen, att ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten måtte minskas med ett belopp, som för jämnande av riksstatens slutsumma torde få sättas till 180,672 kronor eller sålunda nedsättas från 2,401,095 kronor till 2,220,423 kronor.

Ang. anslaget till allmänna indragningsstaten.

Chefen för finansdepartementet har till statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 maj 1914 anfört följande:

»Förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten är i nu gällande riksstat upptaget till 2,401,095 kronor.

Utgifterna från detta anslag hava i runda tal nedannämnda år uppgått till följande belopp:

år 1904 kronor	2,299,200: —
» 1905 »	2,403,800: —
» 1906 »	2,488,900: —
» 1907 »	2,596,600: —
» 1908 »	2,609,600: —
» 1909 »	2,483,200: —
» 1910 »	2,420,000: —
» 1911 »	2,336,200: —
» 1912 »	2,208,600: —
» 1913 ¹ »	2,141,300: —

I yttrande till statsrådsprotokollet den 14 januari 1914 meddelade dåvarande chefen för finansdepartementet, att enligt vad han inhämtat

¹ Enligt av utskottet införskaffad uppgift.

chefen för civildepartementet ärnade föreslå Kungl. Maj:t att förelägga den då instundande riksdagen en proposition rörande omorganisation av och lönereglering för fögderiförvaltningarna, vilken proposition avsåge, bland annat, en till 356,400 kronor beräknad ökad belastning av anslaget till allmänna indragningsstaten. Härtill togs hänsyn vid beräklandet av detta anslag för år 1915, ehuru väl med anledning av andra, av bemälda departementschef antydda omständigheter, någon höjning av anslaget icke ansågs behöva ifrågakomma.

Det sålunda bebådade förslaget till omorganisation av och lönereglering för fögderiförvaltningarna hann icke framläggas före riksdagens upplösning.

Med erinran härom har chefen för civildepartementet vid underdånig föredragning denna dag av förslag till reglering av utgifterna under sjätte huvudtiteln på anförda skäl förklarar sig anse, att nämnda fråga icke borde göras till föremål för behandling vid den nu snart sammanträdande riksdagen.

Den omständigheten, att frågan om lönereglering för fögderiförvaltningarna icke kan bringas till slutlig lösning under innevarande år, har föranlett Eders Kungl. Maj:t att besluta den framställning om pensionsförbättring under vissa villkor för kronofogdar, häradskrivare och länsmän, varom jag erinrat härovan under punkt 10. Kostnaden för nämnda pensionsförbättring har, på sätt framgår av bil. 10 till detta protokoll, beräknats till 49,500 kronor för år. Härtill bör vid beräklandet av anslaget till allmänna indragningsstaten för år 1915 givetvis tagas hänsyn. Å andra sidan har man anledning att beakta, hurusom utgifterna under anslaget på senare tid kännetecknats av en bestämd nedåtgående tendens. Desamma hava under åren 1908—1912 befunnit sig i jämnt sjunkande med i avrundat medeltal för år 100,250 kronor. Med hänsyn härtill föreslog Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till sistlidna riksdag — trots ovanberörda, då beräknade ökade belastning av ifrågasatt anslag med 356,400 kronor — en nedsättning av samma anslag med i runt tal 52,000 kronor. Av enahanda skäl kunde nu ifrågasättas en sänkning av anslaget med omkring 350,000 kronor. Då man emellertid torde böra räkna med, att förslag till lönereglering för fögderiförvaltningarna kan komma att föreläggas nästa års riksdag, synes vid anslagets bestämmande redan nu någon hänsyn böra tagas till den ökade belastning, som härav skulle följa.»

På sätt av statsrådsprotokollet framgår, har Kungl. Maj:t vid beräkning av anslaget till allmänna indragningsstaten för år 1915 utgått

från en till 49,500 kronor beräknad kostnad för viss pensionsförbättring åt kronofogdar, häradsskrivare och länsmän. Berörda kostnad bör emellertid, såsom utskottet i punkt 7:o) av sitt utlåtande nr 18 erinrat, i anledning av riksdagens beslut rörande ålderstillägg åt länsmännen minskas med 14,700 kronor till 34,800 kronor. Det lär emellertid icke vara nödigt att vid anslaget beräknande taga hänsyn till denna jämförelsevis obetydliga minskning.

Anslaget torde därför i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag böra minskas med ett belopp, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma upptagits till kronor 180,672: —
 eller från » 2,401,095: —
 till » 2,220,423: —

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 uppföra förslagsanslaget till allmänna indragsstatsstaten med 2,220,423 kronor; dock med rätt för statsutskottet att vid uppgörande av förslag till riksstaten för nämnda år i anslaget slutsumma vidtaga den jämkning, som för jämnande av riksstatens slutsumma kan finnas erforderlig.

3:o) I sitt utlåtande nr 9 angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel hade utskottet under punkten 31 hemställt, att samtliga de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, i avseende å vilka förändring icke blivit i utlåtandet ifrågasatt, finge i 1915 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Ang. de ordinarie anslagen under tionde huvudtiteln.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har nämnda punkt vid ärendets behandling i kamrarna återförvisats till utskottet. Anledningen härtill var den, att förslag innefattande ändring i ett ordinarie anslag av Kungl. Maj:t avlämnats till riksdagen.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 188 föreslagit riksdagen, bland annat, att besluta, att det under tionde huvudtiteln nu uppförda ordinarie anslaget å 243,640 kronor »till Vadstena krigsmanshuskassa» må utgå ur samma huvudtitel och i stället därstädes uppföras två ordinarie anslag, det ena å 106,000 kronor, benämnt »till arméns pensionskassa, ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel» och det andra å 137,640 kronor under titel »till Vadstena krigsmanshuskassa».

I sitt utlåtande nr 24 har utskottet avgivit yttrande över denna framställning.

Beträffande de ordinarie anslag, vilka icke i utskottets utlåtanden nr 9 och 24 blivit särskilt omförmälda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon ändring och får utskottet alltså hemställa,

att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit ifrågasatt, må i 1915 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 27 augusti 1914.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Vid dessa ärendens slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
av första kammaren: herrar *von Stapelmohr, Hallin, Ekman, Gustafsson, Gelotte*
och *Jönsson*, samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Berg* i Munkfors, *Olsson* i Tyllered,
Edbom, Jonsson i Gumboda och *Lindvall*.